

det ærede Medlem mindede om, nemlig Bredsløse-
 lille, men med Hensyn hertil maa jeg dog minde
 om, at Rigsdagen dog har behandlet denne Sag
 noget alvorligere, end det ærede Mindretal mener,
 idet den blev gjort til Gjenstand for en særlig
 Indstilling i Folkethinget, og denne blev motiveret
 af Finantsudvalgets Ordfører, Bayer, paa føl-
 gende Maade — jeg skal tillade mig at oplæse
 disse Linier; det er Slutningsbemærkningen af
 hans Ubefaling af Indstillingen —: „Hoved-
 punktet er, at en saa stor Sum uden bydende
 Nødvendighed er udgivet uden Rigsdagens Tillæ-
 delse dertil; man har derved krænket vor forfat-
 ningsmæssige Ret og gjort Principer gjældende,
 der ikke kunne tilstedes i en konstitutionel Stat,
 fordi de ere absolutistiske.“ Det ærede Mindretal
 vil altsaa se, at man just ikke den Gang er
 gaaet saa ganske let hen over denne Historie.
 At man ikke senere tog Konsekventerne af en Ud-
 talelse som denne af den ærede Ordfører, skal jeg
 ganske lade staa hen; jeg skal ikke opkaste mig til
 Dommer over den daværende Rigsdag. Men det
 ærede Medlem maa erindre, at den Sag, som da
 forelaa, var en ganske anden end den, vi nu be-
 handle. Der forelaa da en Bevilling til en Fæng-
 selsbygning, som var begyndt ved Finantsloven,
 og Bygningen udførtes ved Hjælp af Bevillinger paa
 Finantsloven fra det ene Aar til det andet, uden at
 der havde foreligget nogen bestemt, bindende, sam-
 let Plan for det hele Foretagende. Jeg tror, at
 Rigsdagen selv erkjendte, at den var gaaet noget
 vel letindigt ind paa dette Byggeforetagende.
 Men dette Forhold gaar ind under de almindelige
 Regler for Bevillinger til Byggeforetagender.
 Naar der bevilges en Bygning, bliver det
 et Spørgsmaal, hvad der er bevilget, om det er
 Bygningen eller Pengene. Derfor det er vittet-
 ligt, at Rigsdagen har sagt: Vi erkjende Nød-
 vendigheden af, at der skal opføres et Fængsel
 eller et Theater, saa vil man let se, at saa maatte
 man tillige forudsætte, at dersom Bygningen blev
 kostbarere end oprindelig forudsat, vilde Rigsda-
 gen ogsaa have bevilget den større Sum, dersom
 Begjæring derom havde foreligget allerede den-
 gang, Beslutning om Bygningens Opsørelse blev
 tagen. Naturligvis kan dette kun siges indenfor
 en vis Begrænsning, og jeg er langt fra paa
 nogen Maade at ville underkjenne de Ord, hvor-
 med Kasser har udtrykt sig, men jeg siger, at
 naar det er vittetligt, at Rigsdagen har besluttet,
 at der skal bygges, koste hvad koste vil, saa bli-
 ver Bevillingsspørgsmaalet noget anderledes end
 ellers; dette maa man kunne forstaa. Her er det
 imidlertid noget ganske Andet, hvorom der er
 Tale. De Herrer ville erkjende, at allerede i
 dette eneste Ord „indtil“ ligger en Væsensfortjæl.
 Medens der ellers efter Overflag bevilges saa og
 saa Meget, og man haaber, at dette Overflag skal
 holde Stik, saa bevilger Theaterloven en Sum af
 „indtil“ saa og saa Meget. De Herrer maa vide,

at Spørgsmaalet om Bevillingens Omfang har
 været det Afgjørende for hele denne Sags Be-
 handling i begge de Aar, den blev drøftet, og at
 dersom der dengang havde foreligget Forslag om
 en større Sum end den bevilgede, er der neppe
 Tvivl om, at Rigsdagen ikke vilde være gaaet ind
 derpaa. Naar det ærede Mindretal beraabte sig
 paa, hvad der dengang, da Bygningen bevilgedes,
 blev anført af det ærede Medlem for Sønderborg
 Amts 5te Valgfreds (Høgsbro), at en saa løst
 udfæstet Plan som den, der forelaa, maatte med-
 føre mange Overstridelser, som vi bagefter vilde
 blive nødt til at bevilge, saa finder denne Ud-
 talelse netop sit Supplement i, hvad der dertil fra
 anden Side blev udtalt, at det undrer mig, at
 det ærede Mindretal har været dristig nok til at
 fremdrage hin Udtalelse, idet han jo maatte vide,
 at vi som Svær derpaa vilde fremdrage, hvad der
 dengang lød fra Formanden i Theaterudvalget og
 andre Medlemmer, der havde en vægtig Stemme:
 at dersom Ministeren ikke kunde bygge for de
 470,000 Rb., maatte han lade være at bygge.
 Hertil svarede den ærede Minister dengang ikke et
 Ord, og det maatte altsaa forudsættes, at han
 delte denne Opfattelse. Der foreligger altsaa ikke
 her nogen Parallel med Overstridelser ved andre
 Leiligheder. — Men naar der nu er Spørgsmaal
 om, hvorledes de fremkomne Overstridelser skulle
 behandles, saa vil jeg sige, at jeg for mit Ved-
 kommende ikke vil trænge ind i Spørgsmaalene
 om de enkelte Bevillingers og de enkelte Overstri-
 delers Karakter og det Diemed, hvori Pengene
 ere anvendte; thi dette foreligger ikke længer for
 Rigsdagen, nu da Pengene ere udgivne. Det,
 som i dette Punkt og i de to tidligere nævnte er
 det Veiledende og — jeg kan sige — Afgjørende
 for mig, er, at man ikke i Tide er kommen til
 Rigsdagen med Spørgsmaal om den yderligere
 Bevilling, der behøvedes, at man ikke er gaaet aabent
 frem overfor Rigsdagen. Jeg har i den Hense-
 ende endnu en Restance fra Diskussionen i 1875.
 Jeg tillod mig den Gang at gjøre opmærksom
 paa, at den Betragtning, som Ministeriet havde
 fremdraget og aabenbart tillagt en afgjørende
 Vægt, at der nemlig indtil Udgangen af 1873
 ikke var Ministeriet Noget bekendt om Over-
 stridelser, men at Spørgsmaal herom først opstod
 i Januar 1874, naturligvis maatte faae en meget
 stor Betydning; thi i samme Grad Ministeriet
 var i Stand til at bevise, at det havde været det
 vanskeligt eller umuligt, medens Tid var, at frem-
 komme med Forlangende om Bevilling, i samme
 Grad maatte ogsaa Indvendingerne fra vor Side
 forstumme. Jeg tillod mig den Gang at gjøre
 opmærksom paa, at det ikke kunde være rigtigt,
 hvad Ministeriet i den Anledning havde udtalt;
 men det høitærede Medlem for Frederiksberg
 (Hall) brugte da Udtalelser, som syntes at stab-
 fæste Rigtigheden af den af Ministeriet udtalte
 Erklæring. Jeg kan ikke negte, at disse Ud-